

DRR-3230
Third Year B. Sc. (Sem. - VI) Examination
March/April - 2016
Dyes (CAN)
(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : THIRD YEAR B. SC. (SEM. - VI)</p> <p>Name of the Subject : DYES (CAN) (NEW)</p> <p>Subject Code No. : 3 2 3 0 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; width: 100%;">Student's Signature</div>
--	---

- (2) પ્રશ્ન નં. 1ના બધાજ પેટાપ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
- (4) જવાબ ટૂંકા અને મુદ્દાસર લખો.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ ટૂંકમાં આપો :

8

- (1) FBAમાં કઈ ઉત્સર્જિત nm-તરંગલંબાઈએ મહત્તમ તેજસ્વીતાની અસર મળે છે ?
- (2) 4-એસિટાઈલ એમિનો N-બ્યુટાઈલ નેફથેલીમાઈડનું રાસાયણિક બંધારણ આપો.
- (3) ડાયક્લોરો ટ્રાયએઝિનાઈલ ક્રિયાબદ્ધ રંગકનું દ્રાવણ શા માટે લાંબો સમય રાખવામાં આવતું નથી ?
- (4) રેમાઝોલ બ્લેક B નું રાસાયણિક સૂત્ર આપો.
- (5) FBAમાં વિશિષ્ટ લક્ષણ શું છે ?
- (6) ક્રિસ્ટલ વાયોલેટનું રાસાયણિક સૂત્ર આપો અને તેમાં રહેલા રંગ મૂલકનું નામ જણાવો.
- (7) ફોટોગ્રાફીમાં ઉપયોગી રંગકનું નામ આપો.
- (8) ઔષધમાં ઉપયોગી રંગકનું નામ અને બંધારણ આપો.

2 (અ) રાસાયણિક બંધારણના આધારે FBAનું વર્ગીકરણ આપો. 5

અથવા

(અ) 4-મિથાઈલ-3-ફિનાઈલ-7-એમિનો કુમારીનનું સંશ્લેષણ આપો. 5

(બ) સલ્ફર રંગકો પર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

(બ) ટીનોપલ-BVનું સંશ્લેષણ લખો. 5

(ક) 3-ફિનાઈલ-7-મિથોક્સી કુમારીનનું સંશ્લેષણ આપો. 4

3 (અ) વિનાઈલ સલ્ફોન ક્રિયાબદ્ધ રંગકો પર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

(અ) ક્રિયાબદ્ધ રંગકોની વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણ આપો. 5

(બ) વર્ણબંધક રંગકોનું ટૂંકમાં વર્ગીકરણ અને મોરડન્ટ યલો 2Gનું સંશ્લેષણ આપો. 5

અથવા

(બ) રિએક્ટિવ રે-B અને મિથિલિન બ્લ્યુનું સંશ્લેષણ લખો. 5

(ક) સેફ્રાનાઈન-Tનું સંશ્લેષણ આપો. 4

4 (અ) એઝોઈક રંગકો એટલે શું ? ફાસ્ટ બેઈઝીક અને ફાસ્ટ સોલ્ટસ પર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

(અ) ફાસ્ટ ઓરેંજ LG બેઈઝ અને ફાસ્ટ ઓરેંજ GGDનું સંશ્લેષણ લખો. 5

(બ) ખોરાકી રંગકો ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

(બ) ન્યુટ્રલ રેડ અને લિથોલ રૂબાઈનનું સંશ્લેષણ અને ઉપયોગો લખો. 5

(ક) ઈઓસીનનું સંશ્લેષણ અને ઉપયોગ લખો. 4

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
- (2) All sub-questions of question no. 1 are compulsory.
- (3) Figures to the right indicate full marks of the question.
- (4) Write answer briefly and to the point.

- 1 Answer the following questions in brief : 8
- (1) In FBA at which emission nm wavelength maximum brightening effect is obtained ?
 - (2) Give the chemical structure of 4-acetyl amino N-butyl naphthalimide.
 - (3) Why is the solution of di-chlorotriazinyl reactive dye not kept for a long period ?
 - (4) Write chemical structure of Remazole black-B.
 - (5) What is the characteristic of FBA ?
 - (6) Give the structure of Crystal Violet and name the chromophoric group present in it.
 - (7) Give the name of dye used in photography.
 - (8) Give the name and structure of dye used in medicine.
- 2 (a) Give classification of FBA according to their chemical constitution. 5

OR

- (a) Give synthesis of 4-methyl-3-phenyl-7-Amino Coumarin. 5
- (b) Write short note on sulphur dyes. 5

OR

- (b) Write synthesis of Tinopal BV. 5
- (c) Give synthesis of 3-phenyl-7-Methoxy Coumarin. 4

3 (a) Write short note on Vinyl sulphone reactive dyes. 5

OR

(a) Define reactive dyes and give classification. 5

(b) Give a brief account of mordant dyes with classification and synthesis of mordant yellow-2G. 5

OR

(b) Write synthesis of Reactive red-B and Methylene blue. 5

(c) Write synthesis of safranine-T. 4

4 (a) What is meant by azoic dyes ? Write a short note on 'fast bases' and 'fast salts'. 5

OR

(a) Write synthesis of fast orange LG base and fast orange GGD. 5

(b) Write short note on 'food colours'. 5

OR

(b) Write the synthesis of Neutral Red and Lithol Rubine and uses. 5

(c) Write synthesis of Eosin and its uses. 4
